

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

(ฉบับที่ ๒๐๘) พ.ศ. ๒๕๕๓

เรื่อง ครีม

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง ครีม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มี บทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงสาธารณสุขออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) เรื่อง ครีม ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๓

ข้อ ๒ ให้ครีม เป็นอาหารที่กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐาน

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ครีม” หมายความว่า ครีมแท้ ครีมผสม และครีมเทียม

“ครีมแท้” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่แยกได้จากนม โดยกรรมวิธี ต่างๆ และมีมันเนย เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ

“ครีมผสม” หมายความว่า ครีมแท้ที่มีไขมันอื่นเป็นส่วนผสมอยู่ด้วย

“ครีมเทียม” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่มีได้ทำจากนมและมีไขมันอื่น นอกจากมันเนยเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ หรือครีมที่มีมันเนยผสมอยู่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๐ ของไขมันทั้งหมด

“ครีมเปรี้ยว” หมายความว่า ครีมที่หมักด้วยจุลินทรีย์ที่ไม่ทำให้เกิดโรค หรือที่ไม่ทำให้เกิดพิษ และมีจุลินทรีย์ดังกล่าวที่มีชีวิตคงเหลืออยู่จากกรรมวิธีการหมักนั้น

ข้อ ๔ ครีมแบ่งออกเป็น ๕ ชนิด ดังต่อไปนี้

- (๑) ครีมพ่องมันเนย (Half cream)
- (๒) ครีมธรรมดา (Cream หรือ Single cream)
- (๓) วิปปิ้งครีม (Whipping cream)
- (๔) ดับเบิลครีม (Double cream หรือ Heavy cream หรือ Thick cream)
- (๕) ครีมเปรี้ยว (Sour cream)

ข้อ ๕ ครีมแท้ ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

- (๑) ทำจากนม
- (๒) มีมันเนย ดังต่อไปนี้
  - (๒.๑) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ และไม่ถึงร้อยละ ๑๘ ของน้ำหนัก สำหรับครีมแท้ชนิดพ่องมันเนย
  - (๒.๒) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๘ ของน้ำหนัก สำหรับครีมแท้ชนิดธรรมดา
  - (๒.๓) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๘ ของน้ำหนัก สำหรับครีมแท้ชนิดวิปปิ้งครีม
  - (๒.๔) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๖ ของน้ำหนัก สำหรับครีมแท้ชนิดดับเบิลครีม
  - (๒.๕) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของน้ำหนัก สำหรับครีมแท้ชนิดครีมเปรี้ยว

(๓) มีความเป็นกรด กำหนดเป็นกรดแลคติกได้ไม่เกินร้อยละ ๐.๒ ของน้ำหนัก นอกจากครีมเปรี้ยว

(๔) ตรวจไม่พบแบคทีเรียชนิด อี.โคไล (*Escherichia coli*) ในอาหาร ๐.๐๑ กรัม

(๕) ไม่มีกลิ่นหืน

(๖) ไม่มีวัตถุกันเสีย

(๗) ไม่มีจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค

(๘) ไม่มีสารเป็นพิษจากจุลินทรีย์ในปริมาณที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๙) ใช้ก๊าซที่ไม่เป็นพิษหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ในกรรมวิธีการผลิตวิปป์ครีม

ข้อ ๖ ครีมแท่งที่จำหน่าย ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) ทำจากนม

(๒) มีลักษณะเป็นผง ไม่เกาะเป็นก้อน หรือมีลักษณะตามรูปลักษณะนั้น

(๓) มีมันเนยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๒ ของน้ำหนัก

(๔) มีความชื้นไม่เกินร้อยละ ๕ ของน้ำหนัก

(๕) ตรวจพบแบคทีเรียไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ ในอาหาร ๑ กรัม

(๖) ไม่มีกลิ่นหืน

(๗) ไม่มีวัตถุกันเสีย

(๘) ไม่มีจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค

(๙) ไม่มีสารเป็นพิษจากจุลินทรีย์ในปริมาณที่อาจเป็นอันตราย

ต่อสุขภาพ

ข้อ ๗ ครีมผสม ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) มีมันเนยผสมอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของไขมันทั้งหมด

และ

(๑.๑) มีไขมันทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ และไม่ถึงร้อยละ ๑๘ ของน้ำหนัก สำหรับครีมผสมชนิดพรอมมันเนย

(๑.๒) มีไขมันทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๘ ของน้ำหนัก สำหรับครีมผสมชนิดธรรมดา

(๑.๓) มีไขมันทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๘ ของน้ำหนัก สำหรับครีมผสมชนิดวิปป์ครีม

(๑.๔) มีไขมันทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๖ ของน้ำหนัก สำหรับครีมผสมชนิดดับเบิลครีม

(๒) มีความเป็นกรด คำนวณเป็นกรดแลคติกได้ไม่เกินร้อยละ ๐.๒ ของน้ำหนัก

(๓) ตรวจไม่พบแบคทีเรียชนิด อี.โคไล (*Escherichia coli*) ในอาหาร ๐.๐๑ กรัม

(๔) ไม่มีกลิ่นหืน

(๕) ไม่มีวัตถุกันเสีย

(๖) ไม่มีจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค

(๗) ไม่มีสารเป็นพิษจากจุลินทรีย์ในปริมาณที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๘) ใช้ก๊าซที่ไม่เป็นพิษหรืออันตรายต่อสุขภาพ ในกรรมวิธีการผลิตครีมผสมชนิดวิปป์ครีม

ข้อ ๘ ครีมผสมที่ทำให้แห้ง ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) มีลักษณะเป็นผง ไม่เกาะเป็นก้อน หรือมีลักษณะตามรูปลักษณะ

นั้น

(๒) มีไขมันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ของน้ำหนัก

(๓) มีความชื้นไม่เกินร้อยละ ๕ ของน้ำหนัก

(๔) ตรวจพบแบคทีเรียไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ ในอาหาร ๑ กรัม

(๕) ไม่มีกลิ่นหืน

(๖) ไม่มีวัตถุกันเสีย

(๗) ไม่มีจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค

(๘) ไม่มีสารเป็นพิษจากจุลินทรีย์ในปริมาณที่อาจเป็นอันตราย

ต่อสุขภาพ

ข้อ ๙ ครีมเทียม ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) มีไขมัน ดังต่อไปนี้

(๑.๑) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ และไม่ถึงร้อยละ ๑๘ ของ

น้ำหนัก สำหรับครีมเทียมชนิดพองไขมัน

(๑.๒) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๘ ของน้ำหนัก สำหรับครีมเทียม

ชนิดธรรมดา

(๑.๓) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๘ ของน้ำหนัก สำหรับครีมเทียม

ชนิดวิปปิ้งครีม

(๑.๔) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๖ ของน้ำหนัก สำหรับครีมเทียม

ชนิดดับเบิ้ลครีม

(๒) มีความเป็นกรด คำนวณเป็นกรดแลคติกได้ไม่เกินร้อยละ ๐.๒ ของน้ำหนัก

(๓) ตรวจไม่พบแบคทีเรียชนิด อี.โคไล (*Escherichia coli*) ในอาหาร ๐.๐๑ กรัม

(๔) ไม่มีกลิ่นหืน

(๕) ไม่มีวัตถุกันเสีย

(๖) ไม่มีจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค

(๗) ไม่มีสารเป็นพิษจากจุลินทรีย์ในปริมาณที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๘) ใช้ก๊าซที่ไม่เป็นพิษหรืออันตรายต่อสุขภาพ ในกรรมวิธีการผลิตครีมเทียมชนิดวิปปีงครีม

ข้อ ๑๐ ครีมเทียมที่ทำให้แห้ง ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) มีลักษณะเป็นผง ไม่เกาะเป็นก้อน หรือมีลักษณะตามรูปลักษณะ  
นั้น

(๒) มีไขมันทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของน้ำหนัก

(๓) มีความชื้นไม่เกินร้อยละ ๕ ของน้ำหนัก

(๔) ตรวจพบแบคทีเรียไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ ในอาหาร ๑ กรัม

(๕) ไม่มีกลิ่นหืน

(๖) ไม่มีวัตถุกันเสีย

(๗) ไม่มีจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค

(๘) ไม่มีสารเป็นพิษจากจุลินทรีย์ในปริมาณที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ข้อ ๑๑ การใช้วัตถุเจือปนอาหาร ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเรื่อง วัตถุเจือปนอาหาร

ข้อ ๑๒ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าครีมเพื่อจำหน่าย ต้องปฏิบัติตามประกาศ กระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง วิธีการผลิต เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิต และการเก็บรักษาอาหาร

ข้อ ๑๓ การใช้ภาชนะบรรจุครีม ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเรื่อง ภาชนะบรรจุ

ข้อ ๑๔ การแสดงฉลากของครีม ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเรื่อง ฉลาก

ข้อ ๑๕ ให้ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับอาหารหรือใบสำคัญการใช้ฉลาก อาหารตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) เรื่อง ครีม ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งออกให้ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับยังคงใช้ต่อไปได้อีกสองปีนับตั้งแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๑๖ ให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้าครีมที่ได้รับอนุญาตอยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ยื่นคำขอรับเลขสารบบอาหารภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ เมื่อยื่น คำขอดังกล่าวแล้วให้ได้รับการผ่อนผันการปฏิบัติตามข้อ ๑๒ ภายในสองปี นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ และให้คงใช้ฉลากเดิมที่เหลืออยู่ต่อไปจนกว่าจะหมดแต่ต้องไม่เกินสองปี นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๑๗ ประกาศนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่ วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๓

กร ทัพพะรังสี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข